

הַנְּבִי

אסופת שירים חמישית
בעת מלחמת "חרבות ברזל"
נכתב על ידי אזרחים, חיילים ואנשי מילואים
טבת תשפ"ד, דצמבר 2023

הנני

אסופת שירים חמישית בעת מלחמת "חרבות ברזל"

עריכה: אליעז כהן

מפיקה: ראש מדור תרבות במילואים מיטל פישמן

ראש ענף תרבות: רעות שלום

עיצוב כריכה וגרפיקה: דניאלה גולדה ושוהם אורן

הדפסה: חמי כהן

ישראל, 2023

אֵיךְ אֶפְשֶׁר שְׁלֹא

נִקְדַּת חוֹן נִעְלָמָה
מִתַּחַת לְפִסְגַּת הַהָר

מִחֲשׂוֹף מְצַנֵּעַ

בְּאֶפֶיֶק אֶכְזָב

לְלֶכֶת לְאֲבוֹד

בְּחֶבְרַת אֵלֶּה

תְּחֹוֹשֶׁת לְטוֹף

מִתַּחַת לְאֶשׁ אֲבָרָהֶם

כִּף רֶגֶל חֲשׂוּפָה

בְּחֹנְרֵיךְ מִלְּבִינָה

קָצָב פְּעִימוֹת גּוֹבֵר בְּמַעְלֵה יְעָלִי

עֵינַיִם נוֹצְצוֹת נוֹכַח הַגְּלִבֵּעַ

רָגְעִי כְּאֵב מִתַּעֲמַעְמִים בְּשִׁקִּיעוֹתֶיךָ

עֲקֻצוֹץ סִיָּרָה וְלַחְלוּחִית אֲזוֹב

פְּלִיאָה וְחֶסֶר נְשִׁימָה

לְמַרְאֵה צְפָחוֹת

מְשַׁעוּלֵי אֶרְצִי

אוֹחֲזִים בִּי

וְאֵיךְ אֶפְשֶׁר שְׁלֹא לְהִתְאַהֵב

ברוכים הבאים לאוסף השירים החמישי של פרוייקט "הנני".

שיתוף פעולה מיוחד של מקח"ר וכתב העת לשירה "משיב הרוח".

השירים הם פרי עטם של חיילים וחיילות, בסדיר, במילואים ואזרחים.

תא"ל אריה אופיר ליוס
קצין החינוך והנוער הראשי

צילום: דימה וזינוביץ

יָדִים שֶׁל אִמָּא / מִשָּׁה

יָד שְׂמַאל וְיָד יְמִין עוֹטְפוֹת אוֹתָךְ בְּאַהֲבָה
כְּשֶׁאַתָּה עוֹלָה עַל הָאוֹטוֹבוּס
וּמִשָּׂאִיר בְּנִשְׁמָתִי אֶת רֵיחַ הַמִּדִּים הַחֲדָשִׁים וְאֶת זִיק עֵינֶיךָ הַטּוֹבוֹת.
אֲנִי נוֹשֵׂאת יָדֵי מַעֲלָה וּמִתְפַּלֵּלָת חֶרֶשׁ שֶׁתִּחַזֵּר הַבִּיָּתָה לְשָׁלוֹם
יָדִים שֶׁל אִמָּא
אֲנִי יוֹשֶׁבֶת בְּטָרִיבוֹנָה וּמִתְרַגֶּשֶׁת
וְאַתָּה יָפָה כָּל כָּךְ
עוֹמֵד אֵיתָךְ
עַל מִגְרֵשׁ הַמְסֻדָּרִים
וְשׂוֹאֵג בְּקוֹל גָּדוֹל
”וְאֵף לְהַקְרִיב אֶת חִי לְהַגְנַת הַמוֹלָדֶת וּלְחֵרוֹת יִשְׂרָאֵל...
אֲנִי נִשְׁבַּע! אֲנִי נִשְׁבַּע! אֲנִי נִשְׁבַּע!”
וְהַיָּדִים שְׁלִי כְּאֵלוֹ נִצְמָדוֹת מְאַלְיָהוּן וּמוֹחָאוֹת כְּפִים בְּקוֹל גָּדוֹל.
יָדִים שֶׁל אִמָּא
טֹהַר הַשֶּׁבֶת נְסוּךְ עַל הַבַּיִת וְהַשֶּׁמֶשׁ מִחֲלִיפָה צְבָעִים וּמִתְכַּסֶּה בְּעֵנָנִים
וְאֲנִי מְכַסֶּה אֶת עֵינַי בְּשִׁתֵּי יָדַי דּוֹמַעַת וּמִתְפַּלֵּלָת
שֶׁתִּגַּן עַל הַמוֹלָדֶת, שֶׁתִּלְחַם לְחֵרוֹתֶיהָ וְתַעֲמֵד אֵיתָךְ.
יָדִים שֶׁל אִמָּא
שְׂמֵלֶטְפוֹת אֶת יָדֶיךָ,
יָדֵי יַעֲקֹב שֶׁנִּלְחָמוּ, וְהַגְנוּ, הִסְתַּעְרוּ וְטָפְלוּ,
מִנְגִּבֶת אֶת דְּמַעוֹתֶיךָ
וְגָאָה.

צילום: דימה וזינוביץ

בעיר ההרגה - תשפ"ד / הרב יצחק קפלן (חסיד חב"ד)

(בהשראת הפואמה 'בעיר ההרגה' של חיים נחמן ביאליק,

פרעות קישינב 1903)

קום לך לך אל עיר ההרגה ובאת אל החצרות	ובשביל המרצף תפסע עוד והוספת לעלות
וְדַרְכְּךָ עַל הַרְסִיסִים וּמִשְׁשֶׁתְּ אֶת הַקִּירוֹת	וְנָשְׂאוּ גְלֵי הַדְּמָמָה לְאַזְנֶיךָ אֶת הַקּוֹלוֹת
וְכִהְלוּם רַעַם תְּהִלָּךְ בֵּין הַדְּלֵתוֹת וּבֵין הַחֲדָרִים	וְעֵינֶיךָ תַעֲצֵם, וְשִׁמְעֶתָ בַתוֹךְ הַשָּׁקֵט
בֵּין מְטוֹת סְתוּרוֹת וּפְסוֹת חַיִּים קְרוּעוֹת לַגָּזְרִים.	אֶת הַלְמוֹת הַלְבָבוֹת וְאֶת הַנְּשִׁימָה הַנְּעֻתָקָת
וּמִן הַמְּרֵאוֹת אֲשֶׁר תִּרְאֶה תִּאֲחֲזֶךְ חִלְקָה	וְצַעֲדֵי הַסְּלֵגְסִים, וְהַקְּרִיאוֹת, וְהַאֲיָמָה
עַל מְדֻרְךָ כִּי רָגַל הַשָּׁטָן וְעֵמוֹ מִשְׁלַחַת מְלֶאכִי חֲבָלָה.	וְאָב מַחֲבֵק אֶת בְּנוֹ, וּבֵת נֶצְמָדֶת לְאִמָּה.
וּסְפְרוּ לְךָ דְבוֹן הַפְּרוּהָ וְהַצִּיּוֹר הַצָּבוּעַ עַד הַצִּיּוֹ	וְהַמְנוֹת בֵּין הַשְּׂבִילִים, וְרַק הַעוֹרְבִים מִמַּעַל יְקוֹנְנִי
עַל כָּל קוֹרוֹת אוֹתָן הַשְּׁעוֹת וּמַעֲשֵׂי אוֹתוֹ הַיּוֹם:	עַל כָּל אֲשֶׁר הָיָה כָּאוֹ, וְעַתָּה - אֵינְנוּ.
עַל יְלָדָה עִם שְׁתֵּי גוֹמוֹת שֶׁהִתְהַה עֲדִין בְּפִיגְמָה	וְכֹאֲשֶׁר תַּחֲוֹשׁ כִּי עוֹד מְעַט קֵט וְתֵם הַכֶּחַ
וּשְׁתֵּי עֵינֶיךָ הַגְּדוֹלוֹת בְּעָרוֹ וְדוּמָם שָׁאֲלוּ: לָמָּה.	אֲזֵי תִקּוּם וְתִבְקֹשׁ אֶת נַפְשֶׁךָ לְבָרְחִי.
עֲדִים יְחִידִים הָיוּ - וּמְלַבְּדִם עוֹד עַד אֵין -	וּבָאתְּ אֶל הַכְּבִישׁ, וְרֵאִיתְּ אֶת שְׂרִידֵי הַפֶּחַ
כִּי הַצִּיּוֹר הַיְפֵה יִשְׁלַם רַק בְּגוֹן עֲדוֹן.	וּבַתוֹךְ מְכוֹנֵית אַחַת וְהִנֵּה מוֹשֵׁב

תיננוק מהפך.   כי אין מדה לזה הכאב, וגבול אין
 התיננוק הזה, אשר רחץ ואשר   לחרון
 חתל, ואשר חינד בשון חלב   ואם יש אסף אלפי מיני נקמות
 התיננוק הזה, הו אלהים, מה   בעולם
 הנה עליו? מה הנה עליו?!   אמר, בן אדם! על זאת ועל זאת,
 ועלתה מול עיניך דמות כף גדו   במה ישלם?
 הקטנה מקפלת בדממה   אז תקוים, ורחצת פניך, ומחית
 ואינה יודעת אף על מי ועל מה   את הדמעות
 להפנות אצבע מאשימה.   ואת מבטך תסיט ותסיר מן העבר
 ואת אשר תראה עוד אין להעלות   אל הבאות
 לא על הכתב ולא על הלב   ונשבעת, חי נפשך, כי יכתב כל
 וראשך נחשב להתפלץ, וגופך   זאת לדור אחרון
 יבקש להתעלף   למען ידעו כל פרק בספורו של
 ובהצטרף תמונה לתמונה ודמעה   עמנו ארץ הזכרון
 דמעה   ואיך אחר כל זאת התנער וקם
 וכרעה נפשך אפים, וחרדה חרדה   מעפר
 אימה   שוב ושוב - בן, על כל זאת עוד
 ונפצעה פצעים אנושים אשר אין   ישוב ויספר.
 להם מרפא וארוכה   ובתוך אותם הפרקים פכוכבים
 וידעת כי זה חלקך בכאב עמך,   זזהירו
 וזאת השתתפותך.   שמות הגבורים שזנקו להציל
 ואל השדה תצא, ונשאת ידיך אל   אחים שלא הכירו
 השמים   וכל האבות אשר בנייהם שכלו, אך
 ובקשת לצרם צרחה גדולה, ולא   רוחם אינה נשברת
 תמצא לה ניב שפתיים   עד אשר ישיבו לעמם הכבוד
 גדולה מאנוש היא. גדולה, ולא   והתפארת.
 יכולה הגרון   ואתה, באשר נוכחת בעצם הזגון

וְכַאֲשֶׁר רָאִיתָ בְּגֹדֵל הַכְּלֵמָה ,
 זָכוֹר תִּזְכּוֹר כִּי יֵשׁ חוֹבֶשׁ לְכָל פְּצַע ,
 וַיֵּשׂ אוֹסֹף לְכָל דַּמְעָה וְדַמְעָה .
 וְאִם בְּחֶשְׁבוֹן סְבִלוֹת עֲמַנּוּ נוֹסְפָה
 עוֹד שׁוֹרָה
 עוֹד תִּגְבֶּה בְּיוֹם נָקָם וְשִׁלֵּם כָּל שֵׁן
 וְכָל שַׁעֲרָה !
 כִּי גָדוֹל וְעַתִּיק סְפוּרָם שֶׁל הָאֲבוֹת
 וְשֶׁל הַבְּנִיִּים .
 חֶזֶק הוּא מֵאָרֶס שְׁנֵאָה נוֹשֶׁנֶת בַּת
 אֶלְפֵי שָׁנִים .
 חוֹט אֶחָד קוֹשֶׁרָם מֵרֵאשִׁית עַד
 אַחֲרִית וּמֵיִם וְעַד גַּם
 לֵב אֶחָד וַיַּעֲוֹד אֶחָד לָהֶם , וְאָב
 אֶחָד לְכֻלָּם .
 וְאִם בְּיָמֵי שְׁגָרָה וְשִׁלוֹם דוֹמָה הָיָה
 כִּי הִפְרָדְנוּ לְשִׁבְטֵים
 שֶׁב סְפוּרָנוּ הִמְשַׁתֵּף וְעוֹלָה בְּפִי כָל

בְּצוּק הַעֵתִים .
 וּבִנְפוֹל מִבְּצָרֵי בָּשָׂר וְדָם וְדַבְּרֵי רַהֲב
 וּגְאָוָה
 לֹא נוֹתֵר אֶלָּא לַעֲטוֹף אִישׁ אֶת אָחִיו
 בְּאֶהָבָה
 וְלִלְחֹשׁ תִּפְלָה לְאֶל־אֶחָד חַי וְקַיָּים :
 אַתָּה אֲשֶׁר רָאִיתָ בְּכֻלְמַתְּם וְאֲשֶׁר
 רָאִיתָ בְּעֵנֶיךָ
 אֲנָא אֶל־נָא שְׁמוֹר נָא עַל הַבְּנִיִּים
 וְעַל הָאֲחִים
 צוּה לָהֶם מִלְּאֲכִיד לְשִׁמְרָם בְּכָל
 הַדְּרָכִים
 וְשִׁלַּח בְּמַעֲשֵׂיהֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה
 מִמְּרוֹמִים
 עַד תַּחֲזִינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוֹבֶדָּ לְצִיּוֹן
 בְּרַחֲמִים .

צילום: דימה וזינוביץ

חגית זוהרה מנדרובסקי

*

חִסְרָה לִי מֶלֶה לְתֹאֵר
כַּמָּה אֵין לִי מְלִים.
מֶלֶה אַחַת נֶעְדְרַת
נְחֻטָּה
מִיֶּשֶׁהוּ מְפָרֵק אוֹתָהּ לְאוֹתִיּוֹת.
אֵין לָהּ אֵידֶךְ לְקֹרֵא לִי לְעֲזָרָה.

צילום: דימה וזינוביץ

הותר לפרסום / רעי, רב"ט

כְּשֶׁרוּחַ נְשָׁבָה
כְּשֶׁהַחֵלָה שֶׁלְקַת
גִּשְׁם כְּסָה הַכֹּל
הִתֵּר לְפָרְסוּם שְׁהִלְדָּה כְּאִן הַהִלְדָּה
שֶׁדָּרְדָּה כְּאִן בְּבֶצֶץ, וּפְהָה בְּקִר הוּא שְׂכֵב
הִתֵּר לְפָרְסוּם שְׁאַבְקָה וְשֶׁאֶפְרָה
שְׁכֵדוֹר שֶׁל עוֹפְרֵת שְׂרָק
הִתֵּר לְפָרְסוּם
שְׁאֵמוֹ שֶׁל הַיֶּלֶד
לֹא תִזְכֶּה לְעַצֵּם אֶת עֵינָיו
שְׁמֵדֵי שְׁנָה בְּאוֹתוֹ הָעֶרֶב
גְּרוֹת יִדְלְקוּ בְּסֵלֹן
הִתֵּר לְפָרְסוּם
מִמְגֵּשׁ הַכְּסָף
נִתְלַשׁ רְסִיס אַחֲרוֹן

צילום: דימה וזינוביץ

התכוננו למלחמה הלא נכונה / סרן (מיל') מאיר

עוד לפני המפגש עם עשו
קטנו
היינו לשני מחנות
גראנו אותנו, לא אותו.
לא עזרו התפלה והמנחה
התכוננו למלחמה
הלא נכונה.
בלילה ההוא לקחנו מן הבא בגדינו
הבנו
אם יפל המחנה האחד
לא ישאר השני לפליטה.
עלה השחר
נקצה הגרד, צלענו.
עד גשתנו עד אחינו
פנים אל פנים
עד עלות השחר
עד נכפרה פניו
עד נחפירה פנינו
עד שיעבר הנחל.

צילום: דימה וזינוביץ

נשים עזות מתעוררות / אורית סרן

נשים עזות מתעוררות -
ובאין לנו משה, סלע ומים
אנו מתפללות, צמאות
לאֱלוֹקֵי אֶרֶץ וְשָׁמַיִם

עומדות לנד שיש המטבח
לבושות תקוות זקופות שנפרמנו,
אותן - שלא העזנו לפשט ברחובות
יממות לאחר שהביסנו המבול

וכל זמן - שאנו חדרי חדרים וצהר,
וכל זמן שיש לחם ומלח על השלחן
לא נפסיק לשלח יונה לזית
שתצרוף כאב ואשר

לתבת גומא
לרכות אשה ובית

צילום: דימה וזינוביץ

חגית קופפר צ'רקה

*

הַעֲיִנִים זְרוּיֹת חוֹל
הוּא נִשְׁטָף לְאֵט מְדִי
בְּדַמְעוֹתָנוּ
וְכָל תְּנוּעָה גְרָגִירִית שֶׁכָּזוּ
שׁוֹרְטֵת הַלֹּדֶךְ וְשׁוֹב אֶת הַסְּרָנִית

אוֹי כֶּמָּה כּוֹאֵב!

חַיִּים מְהֻלָּכִים בֵּינֵינוּ גְדָמִים
דּוֹמָמִים, מְדַמָּמִים
נְטוּלֵי אֲזָנִים
נְטוּלֵי אֶן יָפְנוּ
פְּרוּצִים לְכָל רוּחַ

אִידֶךְ

הִנֵּה עֲנָנִים בָּאִים נְאוּם ה'
וְטָפוֹת נְקִיּוֹת יַעֲלוּ מִתַּק בְּשֵׁם
זָרְעִים יִנְבְּטוּ בְּפִצְעֵי אֲדָמָה הָרָה
לְאֵט. אֹר. לְאֵט.

צילום: דימה וזינוביץ

הפסקת אש / יובל

לילה קריר בין הדי פיצוצים, שנים יושבים תחת גפן ענבים.
במציאות של עצב וכאב, רגע של שקט ושמחה מתנגב.
כוכבים נופלים, שמות של חברים עולים בין ספורים
חיוך שינצנץ בגם של כוכבים.

מתר להיות עצוב בתוך שמחה?

מתר לתת לעצב להשתלט על כלך?

היא נוגעת ובתוך עולם של פעס ברזלים ואבק שרפה,
לטוף של נחמה.

בתוך תשוקה לא חושבים על מלחמה.

מסתכלת לי בעינים,

השפתיים מתחברות, מתנשפים מתחת לכוכבים, נאנחים, נעלמים.

הדפק עולה, הזעה עוטפת, הזמן עוצר מלכת.

היין יורד בגרון להרוות את החיים, להרוות את הצמאון.

לחיות את הכל בשביל החברים שנהיו זכרון.

אז שקט.

מסתכלים על הכוכבים בין הגפנים ומרחוק ממשיך לו רעם

המטוסים.

צילום: דימה וזינוביץ

צילום: דימה וזינוביץ

נצחק / דר

אתה נרדס כי העינים נכבדות מדאגה
כי הערות הזאת, הידיעה הזאת -
פוטנציאל כאב נחבא
צריכה להיות מלה לפחד שאולי
להמתנה שיבואו מתדפקי הדלתות
ובכל זאת - מחשבת היום שאחרי
גונבת מרחב תודעה ושואלת
נצחק?
נצחק.

צילום: דימה וזינוביץ

טליה סויסה

*

על כסוי הטלית שהכנתי לך לחתונה
רשמתי 'הנני'
כי זה מה שבקשת לזכר כשאתה מתפלל
ועכשו, כשאתה רחוק, במדים
אני מבקשת שתזכר
הנד
הנד

